

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens de Stoa is het zo dat een juist oordeel in een situatie geluk oplevert, omdat je in die situatie geen emoties meer hebt. Volgens Aristoteles echter maakt een juiste inschatting door de rede niet dat je helemaal geen emoties meer hebt, maar dat je emoties in een juiste mate hebt. Voor beide theorieën geven de filosofen vele verschillende argumenten, waardoor je op grond van de troep van onenigheid niet kunt zeggen welke hier gelijk heeft. Je moet het oordeel dus opschorten 	1
	<p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> Volgens de Stoa is het zo dat een juist oordeel in een situatie geluk oplevert, omdat je in die situatie geen emoties meer hebt. Volgens Plato is gelukkig zijn niet een kwestie van het ontbreken van emoties maar het juist richten van de emoties op het goede. Voor beide theorieën geven de filosofen vele verschillende argumenten, waardoor je op grond van de troep van onenigheid niet kunt zeggen welke hier gelijk heeft. Je moet het oordeel dus opschorten 	1

Opgave 3 Elon Musk en de simulatiehypothese

12 maximumscore 3

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg dat de simulatiehypothese overeenkomt met de derde stap in Descartes' twijfelexperiment: door een kwade demon, zoals een hogere beschaving in de simulatiehypothese, is het bestaan van de buitenwereld onzeker 1
- een uitleg met welke twee argumenten Descartes tot een andere conclusie komt dan Musk:
 - het perfecte wezen God moet wel bestaan anders zou het niet perfect zijn 1
 - een perfecte God zorgt dat de werkelijkheid beantwoordt aan zintuiglijke ervaringen en dus bestaat de ons bekende buitenwereld 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- In de derde stap van zijn twijfelexperiment, stelt Descartes zich voor dat er een kwade demon bestaat die ons systematisch misleidt. Deze demon doet ons geloven dat er een wereld buiten ons is, zonder dat die er in werkelijkheid is. Op een vergelijkbare manier zou je kunnen zeggen dat je met het idee van een buitenaardse, hogere beschaving die een computersimulatie heeft gecreëerd waarin wij nu leven, het bestaan van de werkelijke buitenwereld betwijfelt 1

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> Musk besluit uit het idee van deze hogere beschaving dat er wel een buitenwereld is, maar dat wij daar niet in leven, terwijl Descartes in twee redeneringen concludeert dat er wel een buitenwereld is en dat wij daar bovendien in leven. Descartes' redenering gaat ervan uit dat God het meest perfecte wezen is, hetgeen betekent dat God moet bestaan, iets dat niet bestaat en alleen gedacht kan worden is immers minder perfect 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Maar als dat zo is, dan kan God geen kwade demon zijn die ons misleidt, want dan zou God niet algoed zijn en dat zou hem ook weer minder perfect maken. En dus moet de buitenwereld wel gewoon overeenstemmen met wat onze zintuigen ons voorhouden en dus bestaan 	1
13	maximumscore 3	
	Een goed antwoord bevat de volgende elementen:	
	<ul style="list-style-type: none"> een uitleg dat Musks en Boudry's opvattingen niet voldoen aan de waarheidsgevoeligheidseis omdat voor beide argumentaties geldt dat mocht p niet het geval zijn, Musk en Boudry nog steeds overtuigd zijn dat p 	1
	<ul style="list-style-type: none"> een uitleg dat Boudry's opvatting een afleiding naar de beste verklaring is: omdat het volgens hem de eenvoudigste en dus de meest waarschijnlijke verklaring is 	1
	<ul style="list-style-type: none"> een argumentatie of Musks opvatting een creatieve abductie is aan de hand van het verschil tussen overgecodeerde abductie / weldoordachte denkstap en ondergecodeerde abductie / wilde gok 	1
	voorbeeld van een goed antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> Musks argument voldoet niet aan de waarheidsgevoeligheidseis omdat als wij toevallig wel in de basiswerkelijkheid zouden leven, Musk er op basis van zijn waarschijnlijkheidsargument in tekst 6 nog steeds van overtuigd zou zijn dat wij in een computersimulatie leven, hetgeen niet strookt met de waarheidsgevoeligheidseis dat mocht p niet het geval zijn, Musk ook niet overtuigd zou zijn dat p. Hetzelfde geldt voor de opvatting van Boudry: mochten we toevallig wel in een computersimulatie leven, dan is Boudry er op basis van zijn argument voor de eenvoudigste verklaring nog steeds van overtuigd dat we in de basiswerkelijkheid leven 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Boudry zegt dat het de eenvoudigste verklaring voor onze ervaringen is, dat er een echte werkelijkheid aan ten grondslag ligt. Hij neemt aan dat een eenvoudige verklaring beter is dan een complexe verklaring vol waarschijnlijkheden. Hij geeft dus een afleiding naar de beste verklaring; voor het alternatief dat we in een computersimulatie leven moeten allerlei complexe waarschijnlijkheden worden aangenomen 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- Ik vind Musks opvatting een creatieve abductie. De waarschijnlijkheid dat wij in een computersimulatie leven is weldoordacht, maar moeilijk te achterhalen. Zijn hypothese is niet overgecodeerd maar ook zeker niet ondergecodeerd aangezien wij tegenwoordig al behoorlijk geloofwaardige computersimulaties kunnen maken, is het inderdaad niet onwaarschijnlijk dat dit elders in het universum allang gebeurd is. Zeker aangezien er inmiddels planeten zijn ontdekt waar de kans op leven tamelijk groot is 1

of

- Ik vind Musks opvatting geen creatieve abductie. Het ‘weldoordachte’ van tekst 6 ontgaat mij volledig. Ik zou zijn opvatting een ondergecodeerde, wilde slag in de lucht noemen. Hij baseert elke waarschijnlijkheid in zijn redenering op een andere waarschijnlijkheid: namelijk dat er al heel veel beschavingen zijn die computersimulaties kunnen bouwen. Leuk ideetje, maar ondanks de ontdekking van planeten waar mogelijk leven mogelijk is, of het feit dat we al mooie computersimulaties kunnen maken, toch een gok naar mijn mening 1

14 maximumscore 2

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg met de generieke vorm van de sceptische paradox dat Moore het onderzoek in Washington niet nodig zou vinden:
 - 1 S weet dat p.
 - 2 S weet niet dat niet q.
 - 3 Als S weet dat p, dan weet S dat niet q.
 Moore behoudt premisse 1 en 3 en moet 2, in dit geval: ik weet niet dat wij niet in een computersimulatie leven, laten vallen 1
- een uitleg dat er volgens Feyerabend niet één methode van wetenschap is en dat het onderzoek in Washington dus best tot (nieuwe) wetenschappelijke kennis kan leiden 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Dit is de generieke vorm van de sceptische paradox:
 - 1 S weet dat p.
 - 2 S weet niet dat niet q.
 - 3 Als S weet dat p, dan weet S dat niet q.
 Volgens Moore weten we dat we twee handen hebben en als we weten dat we die hebben, dan weten we ook dat we geen brein in een vat zijn, of in dit geval in een computersimulatie leven. Met het gezond verstand moeten we dus wel premisse 2 van de generieke vorm van de sceptische paradox, in dit geval: ik weet niet dat wij niet in een computersimulatie leven, laten vallen. Daar hebben we geen ingewikkeld wetenschappelijk onderzoek voor nodig om dat uit te sluiten 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- Volgens Feyerabend is er niet zoiets als dé wetenschappelijke methode, zoals in de Westerse wereld veelal wordt verondersteld: ‘anything goes’ wat hem betreft. Ook niet-rationele methoden zouden wel degelijk kennis kunnen opleveren. En soms is het zelfs noodzakelijk om methoden te gebruiken die breken met de heersende wetenschappelijke methode om tot nieuwe inzichten te komen. Feyerabend zou dan ook geen enkel probleem hebben met het onderzoek dat de universiteit van Washington uitvoert, wellicht levert het een baanbrekend nieuw inzicht op

1

15 maximumscore 3

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg dat Kant zowel het uitgangspunt van het empirisme als dat van het indirect realisme ontoereikend vindt
- een uitleg dat Reid alleen het uitgangspunt van het indirecte waarneming verwerpt, maar dat van het empirisme behoudt
- een argumentatie wie het metafysisch scepticisme in tekst 7 het best kan oplossen: Reid of Kant

1

1

1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Volgens Kant is empirische kennis van de onafhankelijke buitenwereld onmogelijk. We kunnen de noodzakelijkheid van het bestaan van de buitenwereld alleen maar beredeneren. Via aanschouwingsvormen en categorieën nemen we de werkelijkheid enkel waar zoals deze aan ons verschijnt. Het empirisme is volgens Kant dus niet toereikend. Maar anders dan de indirect realisten, baseert Kant zijn bewijs ook niet op louter ‘voorstellingen’. Het indirect realisme bewijst immers niet dat die voorstellingen daadwerkelijk corresponderen met een van ons onafhankelijke buitenwereld. Wat overblijft is volgens Kant een noodzakelijke redenering: onze innerlijke ervaring van ons bestaan in de tijd is slechts te bepalen met betrekking tot iets dat buiten ons is en met ons bestaan is verbonden
- Reid daarentegen is een direct realist. Volgens hem kunnen we met ons gezond verstand vaststellen dat we de wereld buiten ons direct waarnemen, en dus niet indirect via een ingewikkelde constructie van ‘afbeeldingen’, ‘ideeën’, of wat dan ook. Daarmee is Reid wel een empirist die ervan uitgaat dat kennis gebaseerd is op zintuigelijke ervaring

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens mij is Kants oplossing het best om het scepticisme in tekst 7 te bestrijden. Hertog en Kant delen immers de overtuiging dat empirische kennis het bestaan van de buitenwereld niet kan verzekeren. Volgens Kant is het bestaan van de buitenwereld noodzakelijk via de redenering dat wij ons altijd bewust zijn van ons eigen bestaan door de tijd heen. Dat is alleen maar mogelijk als er ook een wereld buiten ons bestaat. De noodzaak van dit abstracte postulaat van Kant is volgens mij de beste manier om het metafysisch scepticisme in tekst 7 op te lossen, aangezien de wiskundige modellen waar Hertog het over heeft, uiteindelijk ook abstracte postulaten zijn 	1
	<p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> Volgens mij is Reids oplossing het best om het scepticisme in tekst 7 te bestrijden. Hertog en Kant delen de overtuiging dat empirische kennis het bestaan van de buitenwereld niet kan verzekeren. Maar Reid laat met zijn direct realisme in één klap zien dat dit juist wel zo is. Vanuit ons gezond verstand is er volgens Reid geen enkele reden om aan te nemen dat die ‘aanwijzing dat de fysische realiteit niet beantwoordt aan wiskundige modellen’ er niet is. Die aanwijzing is er volgens Reid juist wel aangezien we de fysische wereld direct waarnemen en anders die wiskundige modellen ook nooit hadden kunnen maken 	1
16	maximumscore 2	
	Een goed antwoord bevat de volgende elementen:	
	<ul style="list-style-type: none"> een uitleg dat de theorie van de zondvloedwetenschappers volgens Kuhn moeten worden beoordeeld als onderdeel van het toen heersende paradigma 	1
	<ul style="list-style-type: none"> een uitleg dat we volgens Bayle de plicht hebben om de theorie van de zondvloedwetenschappers te tolereren voor zover deze wetenschappers trouw zijn aan hun geweten 	1
	voorbeeld van een goed antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens Kuhn worden de overtuigingen van een wetenschapper bepaald door de heersende opvattingen waarbinnen een wetenschapper werkt. Die worden in het geval van de zondvloedwetenschappers kennelijk bepaald door hun interpretatie van de Bijbel. De opvattingen van de zondvloedwetenschappers moeten we volgens Kuhn dus begrijpen vanuit hun eigen paradigma 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens Bayle hebben we de plicht om de theorie van de zondvloedwetenschappers te tolereren, voor zover deze wetenschappers handelen in overeenstemming met hun geweten. De zondvloedwetenschappers houden vast aan wat zij van binnenuit geloven: de overtuiging dat de wereld zesduizend jaar geleden is ontstaan omdat dit in de Bijbel staat 	1

Vraag	Antwoord	Scores
17	maximumscore 2	
	Een goed antwoord bevat een argumentatie voor of tegen Musks manier van denken	
	<ul style="list-style-type: none"> • met tekst 8 en 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • met het onderscheid tussen rationaliteit en integriteit van wereldbeelden 	1
	voorbeeld van een goed antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Ik ben een voorstander van Musks manier van denken. Uit tekst 8 blijkt dat hij niet als een zondvloedwetenschapper wil denken en dus niet vast blijft houden aan allerlei dogma's zonder verder te denken. Hij past zijn wereldbeeld voortdurend aan aan veranderingen en nieuwe hypothesen die anderen niet toelaten, zoals: er is ook een goedkope raket te bouwen. Vervolgens probeert hij vanuit die aangepaste set opvattingen, die hij bovendien test, oplossingen te bedenken om de wereld te verbeteren. Hij gaat dus niet alleen rationeel maar ook integer om met zijn wereldbeeld en verdiept zijn kennis en mogelijkheden 	2
	of	
	<ul style="list-style-type: none"> • Ik ben geen voorstander van Musks manier van denken. De ongelukken met Tesla's en het uitstellen van zijn plannen met SpaceX, laten zien dat hij zichzelf bedriegt. Zijn manier van denken om voortdurend twijfel toe te laten en zich niet te conformeren aan 'dat we altijd zo doen' of 'dat wat niemand vertrouwt omdat het nog nooit gedaan is' zoals beschreven wordt in tekst 8, is zeker rationeel en zijn wereldbeeld is flexibel aangezien hij zijn overtuigingen voortdurend aanpast, maar hij is verstoken van realiteitszin en doet zijn ogen dicht voor alle mislukkingen en onmogelijkheden om zijn plannen te realiseren: hij is dus niet integer. Voor mij hebben visionaire ideeën zoals die van hem dan weinig zin 	2